

पूर्वाध्यायांतेनिचाय्यतत्परममृतत्वमश्रुतेतिब्रह्मसाक्षात्कारस्यमोक्षहेतुत्वमुक्तं तत्रनिर्गुणदर्शनंस्वगुणज्ञानपूर्वकमितिमत्वासन्निहितंश्रीकृष्णंप्रागेवमहर्षीणांमुखात्परमात्मायमितिजानन्राजामतिसंवादायकृ
ष्णतत्त्वंपृच्छति पितामहेत्यादिना ननुइहपुंडरीकाक्षपदेनविषहमुपलक्ष्यतत्राच्युतेत्वादिविशेषणमसंगतं नहिकृष्णशरीरंपरादृष्टैरेवोत्पन्नमितिपक्षेपिपरादृष्टानांजन्मविनाशवत्त्वात्तत्कृतविषहस्यापितद्वत्त्वंप्र
त्याख्यातुंशक्यं विषहाविवक्षायांत्वस्माकमप्यच्युतत्वादिकंसमानमिति किंपुंडरीकाक्षेतिविशेषणेनेतिचेत् अत्रब्रूमः भूबीजांकुरतरुफलोपमानिपंचपरमेश्वररूपाणिशुद्धशबलसूत्रविराड्विष्णुसंज्ञानि यथा
पृथिव्यामोषधयःसंभवन्तीतिश्रौतदृष्टान्तानुगुण्येनभूतुल्यायांचितितदनतिरिक्ताबीजादितुल्यामायाशबलादयःसन्ति तत्रवृक्षारूढमपिफलंअनेकबीजगर्भत्वाद्बीजांकुरतरुभ्योमहत्तरंएवंविश्वारूप्यविषहब्रह्मा
पिअनेकशबलादिगर्भत्वात्ईशसूत्रविराड्भ्योमहत्तरं अतएवच्छांदोग्ये आदित्यरूपंपुरुषंहिरण्यश्मश्रुर्हिरण्यकेशइतिविषहधर्मेविशेषयित्वातस्यैकसामचगेणावितितदंगुलिपर्वत्वेनऋक्सामशब्दाभिहितः
कृत्स्नःप्रपंचोनिर्हूपितः नचतस्यामूर्तेरनित्यत्वंशक्यं देवानांकार्यसित्थ्यर्थमाविर्भवतिसायदा उत्पन्नेतितदालोकेसानित्याप्यभिधीयतइतिजीवादृष्टानुरोधेननित्यायाअपितस्याआविर्भावतिरोभावावेउ

युधिष्ठिरउवाच पितामहमहाप्राज्ञपुंडरीकाक्षमच्युतं ॥ कर्तारमरुतंविष्णुंभूतानांप्रभवाप्ययं ॥ १ ॥ नारायणंलृषीकेशंगोविंदमपराजितं ॥ तत्त्वेनभरत
श्रेष्ठश्रोतुमिच्छामिकेशवं ॥ २ ॥ भीष्मउवाच श्रुतोयमर्थोरामस्यजामदग्न्यस्यजल्पतः ॥ नारदस्यचदेवर्षेःकृष्णद्वैपायनस्यच ॥ ३ ॥ असितोदेवल
स्तातवाल्मीकिश्चमहातपाः ॥ मार्कण्डेयश्चगोविंदेकथयंत्यद्भुतंमहत् ॥ ४ ॥ केशवोभरतश्रेष्ठभगवानीश्वरःप्रभुः ॥ पुरुषःसर्वमित्येवश्रूयतेबहुधाविभुः ॥ ५ ॥
किंतुयानिविदुर्लोकेब्राह्मणाःशार्ङ्गधन्वनि ॥ महात्मनिमहाबाहोशृणुतानियुधिष्ठिर ॥ ६ ॥ यानिचाहुर्मनुष्येन्द्रयेपुराणविदोजनाः ॥ कर्माणिखिहगोविंदेकी
र्तयिष्यामितान्यहं ॥ ७ ॥ महाभूतानिभूतात्मा महात्मापुरुषोत्तमः ॥ वायुर्ज्योतिस्तथाचापःखंचगांचान्वकल्पयत् ॥ ८ ॥ ससृष्ट्वापृथिवींचैवसर्वभूतेश्वरः
प्रभुः ॥ अप्स्रेवभवनंचक्रेमहात्मापुरुषोत्तमः ॥ ९ ॥

त्यत्तिलयशब्देनव्यवहृयेतेइत्येतस्यार्थस्यप्रतिपादकेनागमेनविरोधात् अत्रयद्वक्तव्यंतत्प्रागेवोक्तं तस्मात्पुंडरीकाक्षेप्यच्युतत्वादिकंविशेषणंयुज्यतएव तत्राच्युतंक्षयहीनं कर्तारंअर्थात्कार्यमात्रस्य अकृ
तं उत्पत्तिहीनं विष्णुंव्यापकं बीजफलन्यायेनकारणस्यापिकारणत्वात् अतएवभूतानांविषदादीनांप्रभवाप्ययंयोनि ॥ १ ॥ अपराजितं देहादिधर्मेर्जरादिभिरितिशेषः ॥ २ ॥ जल्पतःजल्पात् वचनात् ॥ ३ ॥
महत् माहात्म्यं ॥ ४ ॥ भगवान्ऐश्वर्यस्यसमयस्यज्ञानस्ययशसःश्रियः वैराग्यस्यचधर्मस्यषण्णांभगइतीगनेत्युक्तरूपषड्गुणवान् ईश्वरोंतर्यामी प्रभुःराजवद्वहिःस्थित्वानियंता विभुर्व्यापकः ॥ ५ ॥
किंवित्ति यानिकर्माणीत्युत्तरेणसंबंधः अनंतमपिहरेर्माहात्म्यंलेशतोवक्ष्येइतिभावः ॥ ६ ॥ ७ ॥ भूतात्मेत्यादिनाक्रमेणपदत्रयोक्तानांजीवेशशुद्धानांवाग्वादिमहाभूतकल्पकत्वंसामानाधिकरण्यादभेद
श्रोक्तः ॥ ८ ॥ तत्रतत्सृष्ट्वातदेवानुप्राविशदितिश्रुतामीक्षणादिप्रवेशांतमैशींस्तृष्टिमाह सइति चात्स्वादीन् अप्सुआपःपुरुषवचसइतिश्रुतेरब्बहुलेषुदेहेषु ॥ ९ ॥